

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. május 13.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0154(CNS)

9076/22
ADD 3

FISC 112
ECOFIN 428
IA 72

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. május 12.
Címzett:	az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2022) 146 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA [...] ... amely a következő dokumentumot kíséri: Javaslat A TANÁCS IRÁNYELVE a hitelfinanszírozás adóelőnyét csökkentő támogatásra és a kamatok társasági adóból való levonhatóságának korlátozására vonatkozó szabályok megállapításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2022) 146 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 146 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.5.11.
SWD(2022) 146 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri:

Javaslat
A TANÁCS IRÁNYELVE

**a hitelfinanszírozás adóelőnyét csökkentő támogatásra és a kamatok társasági adóból
való levonhatóságának korlátozására vonatkozó szabályok megállapításáról**

{COM(2022) 216 final} - {SEC(2022) 204 final} - {SWD(2022) 144 final} -
{SWD(2022) 145 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat a hitelfinanszírozási adóelőny kezelésére irányuló kezdeményezésről – „DEBRA”
A. A fellépés szükségessége
Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?
Az EU adórendszerei lehetővé teszik a hitelkamatok levonását a társasági adóalap kiszámításakor, míg a tőkefinanszírozáshoz kapcsolódó költségek – például az osztalékok – többnyire nem vonhatók le az adóból. Ez az aszimmetria előnyben részesíti a hitel igénybevételét a saját tőkével szemben a beruházások finanszírozása során, és – más tényezőkkel együtt, mint például a meglévő részvénytulajdonosok azon törekvése, hogy elkerüljék az ellenőrzési/szavazati jogok felhígulását, a tőkefinanszírozáshoz való korlátozott hozzáférés vagy a saját tőkénél olcsóbb hitelfinanszírozás – hozzájárul a nem pénzügyi vállalatok túlzott hitelfelhalmozásához. A túlzott hitelállomány sebezhetővé teszi a vállalkozásokat az üzleti környezet előre nem látható változásaival szemben, és növeli a fizetéseképtelenség kockázatát, különösen válság idején. Ezen túlmenően a tulajdoni részesedés ösztönzésére most még nagyobb szükség van, tekintettel a digitális és a zöld átmenet követelményeinek való megfelelésre. A saját tőke szűkössége és magasabb költsége minden vállalatot érint, de különösen a fiatal és innovatív vállalkozásokat, amelyek kockázati profiljuk miatt gyakran csak korlátozottan férnek hozzá külső hitelfinanszírozáshoz, és a tulajdoni részesedéstől függenek. Hat tagállam élen jár a saját tőkére vonatkozó adókedvezmény valamilyen formájának bevezetésében a hitelfinanszírozási adóelőny kezelése érdekében. Ezek a nemzeti intézkedések azonban torzulásokat és a beruházások helytelen elosztását eredményezhetik az egységes piacon, ha a vállalkozások a saját tőkére vonatkozó támogatás rendelkezésre állásától teszik függővé döntésüket. Kizárólag nemzeti szinten alkalmazva, uniós szinten harmonizált adókikerülés elleni keret nélkül ezek az intézkedések olyan kiskapukat is létrehozhatnak, amelyeket agresszív adótervezési célokra lehet kihasználni, és fokozhatják a tagállamok közötti káros adóversenyt.
Mit kellene elérni?
A kezdeményezés általános célkitűzése, hogy az egész EU-ban következetesen kezelje a hitelfinanszírozási adóelőnyt, és ezáltal hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez. Konkrétabban a kezdeményezés a következő három célt kívánja elérni: 1. A tulajdoni részesedés ösztönzése, ami stabilabbá és ellenállóbbá teszi az EU gazdaságát. 2. A tulajdoni részesedés hozzáférhetőbbé tétele, különösen a kkv-k, a fiatal és innovatív cégek számára, a digitális és a zöld átállás elősegítése érdekében. 3. A visszaélés elleni intézkedések közös és erős keretének bevezetése annak megakadályozása érdekében, hogy az adókedvezménnyel agresszív adótervezési célokra visszaéljenek.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?
A probléma minden EU-tagállamban ugyanaz, mivel az adóztatásban minden EU-tagállam előnyben részesíti a hitelt a saját tőkével szemben. Ezen túlmenően a hat tagállam által a hitelfinanszírozási adóelőny kezelésére hozott különböző intézkedéseknek nemkívánatos hatásai lehetnek, ami a beruházások helytelen allokációjához vezethet, és olyan kiskapukat hagyhat nyitva, amelyeket káros adózási

gyakorlatokra lehet kihasználni.

Az Unión belül a nemzeti megközelítések a belső piac torzulásának kockázatával járnak, és egyes tagállamokat kiszolgáltatottá tehetnek az adóarbitrázsuk. Csak egy közös uniós keretrendszer teheti egyszerűbbé és hatékonyabbá a rendszert a cégek számára és akadályozhatja meg ugyanakkor az adókikerülési célú visszaéléseket.

B. Megoldások

Milyen alternatívák kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?

Az alaphelyzet (0. szakpolitikai alternatíva) a *status quo*-t jelenti: a saját tőke és a hitel adóügyi kezelése közötti különbség megmarad, ami tartósan a hitel felé irányuló torzítást eredményez. A hat tagállam által végrehajtott nemzeti intézkedések torzíthatják a beruházási döntéseket a belső piacon. Nincs közös uniós keret a hitelfinanszírozási adóelőny kezelésére, ami azt jelentené, hogy a probléma továbbra is fennáll. Ezért több szakpolitikai alternatívát is mérlegeltek.

Az 1. szakpolitikai alternatíva *adókedvezményt vezetne be a vállalati saját tőke állománya után*¹. A nyereséget és a veszteséget kizárnák annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás csak a hosszú távú saját tőkére vonatkozzon. A támogatás időtartama korlátlan.

A 2. szakpolitikai alternatíva bevezetné a *vállalati saját tőke többlet adókedvezményét* (a vállalati saját tőke meghatározása megegyezik az 1. szakpolitikai alternatívával), de ebben az esetben az a nettó saját tőke adóév végi szintjének az előző adóév végi nettó saját tőke szintjéhez viszonyított különbözete alapján adható. Ezt a támogatást tíz évre nyújtják, hogy a hitel átlagos futamidejének megfelelő legyen.

A 3. szakpolitikai alternatíva *azonos fiktív kamatlevonást irányozna elő a hitel és a saját tőke esetében*. Ez a vállalati tőkére (azaz az 1./2. szakpolitikai alternatíva szerinti saját tőkére és a hitelre) vonatkozó adókedvezményt jelent, miközben megtiltja a kamatfizetések jelenlegi levonhatóságát. Ez a lehetőség tökéletesen kiküszöböli a hitelfinanszírozási adóelőnyt, de a választott fiktív kamatláb szintjétől függő költségvetési vonzatai vannak. Mivel a támogatás alapja a teljes tőkeállomány, a támogatás időtartama az 1. szakpolitikai alternatívához hasonlóan korlátlan.

A 4. szakpolitikai alternatíva teljesen *megtiltaná a kamatkiadások levonhatóságát*. Ez teljes mértékben összehangolja a hitel- és tőke költségek adóügyi kezelését azáltal, hogy egyik sem levonható. A 3. szakpolitikai alternatívához hasonlóan ez is teljesen megszünteti a hitelfinanszírozási adóelőnyt, de a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás rovására. Emellett a tagállamoknak újra kellene tárgyalniuk a kettős adóztatás elkerüléséről szóló szerződéseiket, és új kiskapukat nyitna meg az adótervezési lehetőségek előtt. Ez negatív hatással lehet az EU egységes piacának üzleti versenyképességére is más olyan joghatóságokkal szemben, ahol ez a levonhatóság létezik.

Az 5. szakpolitikai alternatíva kombinálná a *vállalati saját tőke többlet adókedvezményét* (a 2. szakpolitikai alternatívában javasoltakkal megegyezően) az adólevonhatóság részleges korlátozásával, amit a kamatlevonhatóság adott arányú csökkentésével lehetne elérni valamennyi vállalat esetében. A

¹ A saját tőke meghatározása e kezdeményezés értelmében magában foglalja a jegyzett tőkét, az ázsioszámlákat, az ártértékelési tartalékot és az egyéb tartalékokat.

javaslat szerint a levonhatóságot a nettó hitelfelvételi költségek (azaz a fizetett kamatok mínusz a kapott kamatok) 85 %-ára kell korlátozni. A 2. szakpolitikai alternatívához hasonlóan a támogatást tíz évre nyújtánák. Az előnyben részesített lehetőség az 5. szakpolitikai alternatíva. Ez sikeresen kezeli a hitelfinanszírozási adóelőnyt, miközben kiegyensúlyozza a költségvetési hatásokat és foglalkozik az adórendszer méltányossági szempontjaival is. Ez várhatóan pozitív hatást gyakorol a beruházásokra és a GDP-re, és mérsékelt hatást gyakorol a foglalkoztatásra.
Mi az egyes érdekeltek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?
A vállalkozói szövetségek és vállalatok többsége (amelyek a válaszadók többségét képviselik) az országspecifikus megközelítésekkel szemben az uniós szintű intézkedést tartja előnyösebbnek. Úgy vélik, hogy a saját tőkére vonatkozó támogatás elősegítené a Covid19-hez kapcsolódó egészségügyi válságból való gazdasági kilábalást, és segítené az egységes piacon határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalkozásokat. A saját tőkére vonatkozó támogatást (1., 2. és 5. szakpolitikai alternatíva) egyértelműen előnyösebbnek tartják, mint a kamatlevonás tiltását (4. szakpolitikai alternatíva) vagy a hitelekre és a saját tőkére egyaránt vonatkozó azonos fiktív kamatlevonást (3. szakpolitikai alternatíva). Egyes vállalkozói szövetségek támogatják a kkv-kra vonatkozó külön intézkedést, mivel az ilyen vállalkozások számára nehezebb a tőke- és hitelfinanszírozáshoz való hozzáférés, és a nyilvános konzultációban részt vevő ezen válaszadók hangsúlyozzák a hatékony visszaéléssellenes intézkedések kialakításának fontosságát. Egyes vállalkozói szövetségek ellenzik a hitelek levonhatóságának bármilyen változását. Végezetül egy pénzügyi szervezet azt javasolja, hogy részesítsük előnyben az új saját tőkére vonatkozó támogatást (2. és 5. szakpolitikai alternatíva), mivel ez az egyetlen olyan intézkedés, amely hatékonyan ösztönözné az új tőkebefektetéseket. Egy nem kormányzati szervezet egyetért a hitelfinanszírozási adóelőny problémájával, de óvatos a költségvetési hatásokkal kapcsolatban. Egyes állampolgárok szerint a hitelek és kölcsönök jelenlegi alacsony kamatlábai nem utalnak annak szükségességére, hogy a vállalkozók eladósodottságának csökkentésével be kellene avatkozni ebbe a piacba. Egy tudományos szakember problémásnak tartja a saját tőkére vonatkozó támogatás uniós intézkedését, mivel az nem veszi figyelembe a társaságok és a magánszemélyek jövedelemadóztatása közötti kölcsönhatást.
C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai
Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?
Az 5. szakpolitikai alternatíva lehetővé teszi a hitelfinanszírozási adóelőny csökkentését, ugyanakkor megakadályozza a tagállamok költségvetésére gyakorolt negatív hatást. A támogatás időtartamának 10 évre történő korlátozása megakadályozza, hogy az intézkedés idővel készletalapú támogatássá alakuljon át, és így az 1. szakpolitikai alternatívához képest tovább korlátozza a tagállamok államháztartására gyakorolt hatást. Ez kevésbé költséges, mint a 2. szakpolitikai alternatíva, mivel ez a támogatást a hitelhez kapcsolódó kamatfizetések adóból való levonhatóságának csökkentésével kombinálja. Ez a szakpolitikai alternatíva – a többihez hasonlóan – a visszaélések elleni intézkedések közös és erős keretét fogja biztosítani az agresszív adótervezési gyakorlatok uniós szintű megakadályozása érdekében. Egyenlő versenyfeltételeket teremt és megerősíti az európai magáncégek pénzügyi stabilitását, miközben megkönnyíti a fiatal és innovatív cégek számára a finanszírozási piachoz való hozzáférést.
Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel)

járnak a főbb lehetőségek)?
A vállalkozások adminisztratív költségei elhanyagolhatóak vagy nagyon alacsonyak. A határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalkozások adminisztratív terhei enyhülnének a tőketámogatások tagállamok közötti harmonizációjának köszönhetően. A határokon átnyúlóan működő vállalkozások megfelelési költségei várhatóan csökkennek. Az adóhatóságok költségei az adófizetők ellenőrzése során néhány további ellenőrzésre korlátozódnának.
Milyen hatást gyakorol az intézkedés a kkv-kra és a versenyképességre?
A kezdeményezés célja, hogy az egész EU-ban egyenlő versenyfeltételeket biztosítson. Jelenleg a kkv-k csak akkor vehetik igénybe a saját tőkére vonatkozó támogatást, ha a nemzeti támogatást alkalmazó hat tagállam valamelyikében adóügyi illetőséggel rendelkeznek, míg a multinacionális vállalatok (MNE-k) az e tagállamok valamelyikében működő leányvállalatukkal vehetik igénybe a támogatást. A DEBRA-val mind a 27 EU-tagállamban valamennyi vállalkozás, köztük a kkv-k számára is elérhetővé válik a saját tőkére vonatkozó támogatás, ami jelentős előnyöket biztosít számukra. A versenyképesség szempontjából a kezdeményezés csökkentené a saját tőke költségét, és hozzáférhetőbbé tenné a saját tőkét a kkv-k, a fiatal és innovatív vállalatok számára, ami fellendítené a beruházásokat és növelné az európai finanszírozási piac stabilitását, stabilabbá és ellenállóbbá téve az európai piacon működő vállalatokat a pénzügyi válságokkal szemben.
Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?
A hatásvizsgálat azt mutatja, hogy a nemzeti költségvetésre gyakorolt hatás nagyon korlátozott lenne. Nem várható hatás azon adóhatóságok ellenőrzési költségeire, ahol már létezik a saját tőkére vonatkozó nemzeti támogatás. A többi tagállam adóhatóságai számára további elemeket kell majd vizsgálni, de a munkaterhelés tekintetében nem várható jelentős hatás.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
Nem
Arányosság?
Az intézkedések nem lépnének túl azon, ami a hitelfinanszírozási adóelőny visszaszorításához szükséges. Figyelembe véve a kamatlevonás korlátozását, ez nagymértékben csökkenti vagy akár el is nyomja a nemzeti költségvetést terhelő költségeket, és a célt korlátozott költségvetési hatással éri el.
D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
A Bizottság rendszeresen értékelni fogja a kezdeményezés végrehajtását és érvényesítését a különböző tagállamokban. Ezt az értékelést elsősorban a tagállamoktól származó adatok alapján végzik el. Öt évvel az eszköz végrehajtásának megkezdése után a Bizottság értékelni fogja a szakpolitikai fellépés eredményeit, tekintettel annak célkitűzéseire és a hitelfinanszírozási adóelőny kezelésének általános hatásaira. Emellett értékelni fogják az adóvisszaélések elleni keretrendszer hatékony alkalmazását,

valamint az adóbevételekre, a vállalkozásokra és a belső piacra gyakorolt általános hatást.